



**HOTĂRÂREA NR. 315
din 10.06.2019**

Dosar nr.: 725/2018

Petiția nr.

Reclamat: Asociația de Proprietari a Blocului ... (R1)
: Primăria Sector 3 (R2)

Obiect: refuzul reclamatei de a instala o rampă de acces pentru mama petentei, persoană cu dizabilitate locomotorie

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. .

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

2. Asociația de Proprietari a Blocului ... prin Președinte-...cu sediul în București, bl. ..., .
3. Primăria Sectorului 3 cu sediul în București, Calea Dudești nr.191, sector 3

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta sesizează Consiliul cu privire la lipsa rampei de acces în scara blocului unde aceasta își are domiciliul.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

6. Prin adresa nr. 6674 din 14.11.2018, a fost citată petenta, iar prin adresa nr.7084 din data de 14.11.2018 a fost citată partea reclamată prin reprezentant pentru data de 11.12.2018. Ambele citații s-au reîntors la sediul CNCD.Titularul de dosar a dispus verificarea aspectelor sesizate de petentă. După verificări părțile au fost citate pentru data de 02.04.2019. La audieri nu s-a prezentat Primăria sectorului 3. În cadrul audierilor s-a stabilit un nou termen pentru data de 09.04.2019, necesar declanșării demersurilor pentru montarea unei rampe de acces în scara blocului. În cadrul audierilor s-a stabilit ca în termen de 2 săptămâni reclamată să depună la Primăria Sectorului 3 o cerere pentru a autoriza construcția rampei. Părțile au fost recitate pentru data de 23.04.2019. Partea reclamată nu s-a prezentat. S-a acordat un nou termen pentru data de 16.05.2019.

Părțile s-au prezentat la termenul stabilit.

7. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Prin adresa nr. 6674 din 29.10.2018 petenta sesizează Consiliul cu privire la faptul că dorește să se instaleze rampă de acces la intrarea în imobil întrucât este utilizatoare de fotoliu rulant și deține certificat pentru handicap grav.

Susține faptul că a înaintat plângeri pentru montarea rampei de acces la Asociația de Proprietari fiind refuzată sistematic. Precizează faptul că deține dispozitiv medical tip stimulator cardiac și a suferit complicații la inimă după operația de amputare a piciorului. A solicitat Asociației de Proprietari construirea unei rampe de acces în bloc, dar până la acest moment nu s-a materializat cererea.

În anexă a depus în copie: numărul de înregistrare a cererii înaintate Asociației de Proprietari din data de 09.10.2018, certificat de garanție a scaunului rulant, adeverință medicală precum că nu este deplasabilă, certificatul de încadrare în grad de handicap, copie B.I. (filele 2-10 din dosar)

9. Din raportul de investigații întocmit în urma verificărilor reiese faptul că a fost necesară intervenția pompierilor pentru a ieși din bloc, deoarece nu există rampe de acces la intrarea în bloc. Fiica petentei a mers la Primăria sectorului 3 pentru a le cere ajutorul, însă acolo i s-au înmânat formularele care trebuiau completate în vederea realizării unei rampe de acces și a fost îndemnată să depună o sesizare la CNCD. Petenta nu a completat formularele pe motiv că nu are timp și le-a înmânat reclamatei pentru ca aceasta să le completeze și să le depună la Primărie.

Reclamata a susținut în fața echipei de investigații faptul că petenta nu a venit niciodată cu soluția instalării unei rampe de acces mobilă pentru intrarea în bloc. Considerând că ar fi binevenit un ajutor a scutit-o pentru o perioadă de 3 luni de la întreținere, dar a fost deranjată de acest lucru și a afirmat că: *“nu suntem miloage”*.

La discuțiile echipei de investigații a luat parte și un membru din comitetul asociației care a fost de acord cu partea reclamată că este necesară o expertiză a unui arhitect.

În final partea reclamată a arătat disponibilitatea de a rezolva această problemă.

Sușinerile părții reclamate (R1)

10. Prin adresa nr. 212 din 17.01.2019 reclamata arată faptul că a luat la cunoștință de solicitarea petentei în luna octombrie 2018. A discutat cu Comitetul, a apelat la o firmă în construcții metalice pentru consultanță, concluzia a fost că nu se poate face nimic pentru că spațiul este îngust și nu permite. Există disponibilitate în rezolvarea situației din partea reclamatei.

Prin adresa nr.1939 din 11.04.2019, reclamata a depus o copie a adresei înaintată Primăriei Sector 3 prin care a solicitat o expertiză MLPAT în vederea construirii unei rampe de acces în imobil. Motivează cererea prin faptul că există un proprietar cu handicap locomotor în imobilul al cărui Președinte de Asociație este.

De asemenea, în data de 19.04.2019 s-a convocat adunarea generală ordinară a Asociației de Proprietari având pe ordinea de zi și montarea rampei pentru persoane cu handicap. (anexă tabel)

Deoarece s-au prezentat în număr mic la adunarea generală, Președintele Asociației a dispus o reconvocare pentru data de 02.05.2019, dată în care s-a hotărât cu unanimitate de voturi montarea rampelor pentru persoanele cu handicap, dacă în urma unei expertize este posibilă această construcție.

În data de 02.04.2019 a solicitat o expertiză MLPAT în vederea construirii rampei de acces în imobil.

A pus la dispoziția Consiliului o copie a facturii nr.03 din 13.05.2019 prin care a achiziționat o rampă portabilă telescopică pentru persoane cu handicap locomotor.

Sușinerile Primăriei Sector 3

11. Prin adresa nr. 1733 din 02.04.2019 s-a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive pentru următoarele motive:

- în conformitate cu prevederile art. 62-63 din Legea nr. 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția, prin serviciile de specialitate, are competență de soluționare a unor astfel de solicitări în cazul în care clădirile în discuție sunt construite din fonduri publice sau pentru care se realizează lucrări de consolidare, de reabilitare, de extindere și / sau de modernizare cu finanțare din fonduri publice, astfel:

"Art. 62 (1) prevede următoarele: Clădirile de utilitate publică, căile de acces, clădirile de locuit construite din fonduri publice, mijloacele de transport în comun și stațiile acestora, taxiurile, vagoanele de transport feroviar pentru călători și persoanele principalelor stații, spațiile de parcare, străzile și drumurile publice, telefoanele publice, mediul informațional și comunicațional vor fi adaptate conform prevederilor legale în domeniu, astfel încât să permită accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap.

Art. 63 (1) prevede următoarele: Autoritățile prevăzute de lege au obligația să elibereze autorizația de construcție pentru clădirile de utilitate publică numai în condițiile respectării prevederilor legale în domeniu, astfel încât să fie permis accesul neîngrădit al persoanelor cu handicap. (2) Prevederile alin. (1) se aplică și pentru clădirile de locuit care se construiesc ori pentru care se realizează lucrări de consolidare, de reabilitare, de extindere și/sau de modernizare, cu finanțare din fonduri publice. "

Raportat la situația prezentată, supunem atenției Consiliului prevederile art. 51 din Legea nr. 196/2018, privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari și administrarea condominiilor, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

"Adunarea generală a asociației de proprietari hotărăște, cu acordul a două treimi din numărul total al proprietarilor din condominiu, asupra oricărei acțiuni vizând modernizarea condominiului cum ar fi transformarea unuia sau mai multor elemente de echipament existent aparținând imobilului respectiv, adăugarea de elemente noi, amenajarea corpurilor de clădiri destinate folosinței comune sau crearea unor astfel de corpuri, cu condiția ca ea să fie conformă destinației condominiului, cu respectarea legislației în vigoare"

- în atare situație, consideră că nu are calitate procesuală pasivă în cauza de față, întrucât construcția rampelor în cadrul condominiilor se poate realiza în urma unei hotărâri adoptată în adunarea generală, cu votul majorității proprietarilor membri ai asociației și din fondurile acesteia, urmând ca ulterior să se obțină avizele necesare de la instituțiile abilitate.

12. In concluzie, solicită admiterea excepției invocate și respingerea cererii ca fiind îndreptată împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă.

V. Motivele de fapt și de drept

13. Pe cale de excepții Colegiul director urmează a admite excepția lipsei calității procesuale pasive a R2 invocată prin adresa nr. 1733 din 02.04.2019, reținând faptul că, construcția rampelor în cadrul condominiilor se poate realiza în urma unei hotărâri adoptată în adunarea generală, cu votul majorității proprietarilor membri ai asociației și din fondurile acesteia, urmând ca ulterior să se obțină avizele necesare de la instituțiile abilitate.

14. În soluționarea petiției, Colegiul director va analiza dacă sesizarea petentei, persoană cu handicap locomotor, are la bază refuzul reclamatei (R1) de a instala o rampă de acces în imobilul în care domiciliază.

15. Analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

16. Conform art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și completată prin O.U.G. nr. 19/27.03.2013, constituie discriminare “orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, **handicap**, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

17. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din **O.G.137/2000** cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) **Existența unui tratament diferențiat** a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. În situația de față, tratamentul diferențiat constă în lipsa unei rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități;

b) **Existența unui criteriu de discriminare** conform. art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu modificările ulterioare. Colegiul director reține că, în speța de față, criteriul de discriminare este cel de dizabilitate.

c) Tratatamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui **drept recunoscut de lege**, dreptul recunoscut de legea nr. 448/2006 republicată;

d) **Tratatamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim**, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare. Tratatamentul nu este justificat obiectiv, lipsa unei rampe de acces a creat un disconfort și o îngreunare a accesului în imobil. La Capitolul I art. 5 (11) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap arată că trebuie realizate: „*căi și mijloace de acces - elementele prin care se asigură accesul în clădirile publice și care asigură posibilitatea deplasării persoanelor cu handicap în interiorul clădirii*”.

18. Privind accesul la serviciile publice administrative și juridice, de sănătate, la alte servicii, bunuri și facilități, art. 10 din **O.G. nr. 137/2000**, republicată, prevede:

“*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin:*

a) *refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;*

b) *refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistenta medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate;*

c) *refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație de locuință;*

d) *refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract;*

e) *refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții;*

f) *refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică;*

g) *refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace;*

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.

19. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Astfel, Colegiul director a analizat dacă există un tratament diferențiat între diferite persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit din cauza unui criteriu de discriminare. Colegiul director constată că, din datele aflate la dosar, se invocă un tratament diferențiat în ceea ce privește accesul petentei în imobil prin asigurarea serviciilor sociale necesare persoanelor cu handicap. Totodată, la art. 2 alin. 4 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, se prevăd următoarele:

(4) Orice **comportament activ ori pasiv** care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale. Colegiul director este de opinie că reclamata a depus toate diligențele în sensul că a achiziționat o rampă portabilă telescopică numai după insistențele petentei.

20. Colegiul director consideră că prin îngrădirea accesului în imobil pentru persoanele cu dizabilități se creează un tratament diferențiat, neexistând o justificare obiectivă. Colegiul director recomandă părții reclamate (R1) să depună toate diligențele în vederea respectării principiului egalității de șanse privind accesul în imobil conform prevederilor legale.

21. Colegiul director este de opiniei că, sarcina de a executa/realiza rampa de acces revine Asociației de Proprietari (R1)

Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin 1 și art. 10 lit. h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care este acuzată Asociația de Proprietari, și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția lipsei calității procesuale pasive a Primăriei Sectorului 3 invocată prin adresa nr. 1733 din 02.04.2019;
2. Constată un tratament diferențiat, discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. 1 și 4 și art. 10 lit. h), față de efectele create de către Asociația de Proprietari a Blocului ... prin îngrădirea accesului pentru persoanele cu dizabilități;
3. Sancționarea Asociației de Proprietari, prin reprezentant legal, conform art. 7, alin. 3, din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor
4. Clasarea dosarului;
5. Se va răspunde părților în sensul celor hotărât.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul;

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DINCĂ ILIE – membru

HALLER ISTVÁN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

SANDU TATIANA VERONICA – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Redactat și motivat de P.C.S. și V.F. Data: 13.06.2019

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.